

i Instruktioner

Instruktioner

Tentamen utgår från kurslitteraturen och föreläsningarna.

Kom ihåg att du i dina svar ska visa hur väl du kan det som efterfrågas (och inget annat).

Definiera de begrepp som förekommer i frågan och/eller som du använder i ditt svar. Ge exempel när så efterfrågas, men observera att fler exempel än det som efterfrågas inte ger mer poäng.

Tentamen omfattar totalt 55 poäng och består av flervalsfrågor (1p/fråga) och essäfrågor (se respektive fråga för antalet poäng). Uppgiften bedöms med betygen A-F där mer än 50% av det maximala poängtalet krävs för betyget E (godkänt) eller högre. Betyget F är underkänt och innebär att omskrivning krävs.

Minsta poäng för de olika betygen är:

A	49,5
B	44
C	38,5
D	33
E	27,5
F	0

1 Teori definieras bäst

Teori definieras bäst som

- ☐ gissningar eller aningar om observerade beteenden i naturen.
- ☐ arbetsidéer som utvecklas under datainsamlingsfaser.
- ☐ sammanhängande påståenden, idéer eller principer som förklarar observerbara händelser.
- ☐ en grupp hypoteser som används för att skapa en uppsättning nya idéer.
- ☐ forskningsfrågor som testas med fallstudier.

Totalpoäng: 1

2 Ett barn har

Ett barn har tidigt svårt att bearbeta information, vilket leder till svårigheter att få vänner och senare erfarenheter av att bli mobbad. Vad kallas dessa relaterade effekter?

- ☐ Utvecklingskaskader
- ☐ Normativa utvecklingseffekter
- ☐ Försenad utveckling
- ☐ Utvecklingsdomäner
- ☐ Icke-normativa utvecklingsfaktorer

Totalpoäng: 1

3 Ett barn i

Ett barn i en avlägsen by i Brasilien kanske inte förstår grundläggande matematiska begrepp eftersom språket saknar ord för tal. Detta speglar en kulturell påverkan på

- ☐ åldern då en färdighet uppträder.
- ☐ kvalitativ förändring.
- ☐ stabilitet i matematiska begrepp.
- ☐ ett barns intelligens.
- ☐ vilken form en färdighet tar.

Totalpoäng: 1

4 En pojke tar

En pojke tar med sig en docka överallt. Han ser andra pojkar leka med klossar och aldrig med dockor. Pojken lägger undan sin docka och ansluter sig till de andra pojkarna. Enligt Bandura gjorde pojken detta eftersom

- ☐ social inlärningsteori betonar att barn blir avundsjuka i denna ålder.
- ☐ pojken långsamt kommer att introducera sin docka för de andra pojkarna.
- ☐ social inlärningsteori säger att barn lär sig genom att observera andra barn.
- ☐ pojken lärde sig att andra pojkar föredrar att leka med klossar framför dockor och valde att göra likadant.
- ☐ pojken bara bryr sig om att passa in bland andra.

Totalpoäng: 1

5 Vilket är ett

Vilket är ett exempel på ett internaliserande problem hos ett litet barn?

- ☐ Att välja att sitta ensam och färglägga under fri lek.
- ☐ Att ofta resa sig från sin plats för att prata med klasskamrater i stället för att fokusera på arbetet.
- ☐ Att få vredesutbrott och ta saker från andra.
- ☐ Att sitta avskilt från andra under lunchen och se ledsen ut.
- ☐ Att argt konfrontera ett annat barn på rasten och knuffa barnet till marken.

Totalpoäng: 1

6 Treåriga Tina tycker

Treåriga Tina tycker om låtsaslek med sin äldre syster. Treåriga Marcelle har däremot inget syskon nära i ålder och leker ofta själv. Jämfört med Marcelle är Tina mer benägen att

- ☐ visa ångest när hon lämnas ensam i ett rum.
- ☐ utveckla en tidigare förståelse av falska föreställningar hos andra ("false belief").
- ☐ engagera sig i mer aggressivt beteende med jämnåriga.
- ☐ löpa större risk för externaliserande och internaliserande problem.
- ☐ vara mindre bekväm med att leka själv.

Totalpoäng: 1

7 Små barn har

Små barn har ofta svårt att vänta på en belöning, såsom en marshmallow, eftersom

- ☐ barns impulsiva "heta" system i hjärnan tenderar att åsidosätta det mer rationella "svala" systemet i hjärnan.
- ☐ de neurologiskt är mer inriktade på sötare livsmedel eftersom dessa liknar modersmjölk.
- ☐ små barn saknar förmågan att förstå reglerna i uppgifter om uppskjuten behovstillfredsställelse.
- ☐ föräldrar tenderar att inte vara lika strikta med att kontrollera små barns ätbeteenden som äldre barn.
- ☐ även om det inhibitoriska systemet i prefrontala cortex har utvecklats använder barn ännu inte inhibitionsstrategier.

Totalpoäng: 1

8 Ginas föräldrar uppmuntrar

Ginas föräldrar uppmuntrar henne konsekvent att leka med sin nya docka i stället för att leka med lastbilar med sin bror. Detta är ett exempel på

- ☐ könat föräldraskap.
- ☐ positiv förstärkning.
- ☐ auktoritärt föräldraskap.
- ☐ könsbaserade interaktioner.
- ☐ föräldrabestrafning.

Totalpoäng: 1

9 Vad kan förväntas

Vad kan förväntas när det gäller hjärnans konnektivitet under mellanbarndomen?

- ☐ Kopplingar blir mer förenklade
- ☐ Kopplingar blir mindre effektiva
- ☐ Myelinskidor tunnas ut
- ☐ Kortdistanskopplingar ökar
- ☐ Kopplingar blir mer komplexa

Totalpoäng: 1

10 Vilket är ett

Vilket är ett exempel på en vanlig grovmotorisk färdighet under barndomen?

- ☐ Att kasta en boll
- ☐ Att knyta skor
- ☐ Att klippa med sax
- ☐ Alla ovanstående
- ☐ Att skriva på ett tangentbord

Totalpoäng: 1

11 Från barndom till

Från barndom till adolescens sker en _____ av vit substans och en _____ av grå substans.

- ☐ minskning; ökning
- ☐ ökning; minskning
- ☐ ökad täthet; ökad funktion
- ☐ minskad täthet; minskad funktion
- ☐ lika stor mängd; ökad mängd

Totalpoäng: 1

12 Forskning om in-grupps-

Forskning om in-grupps- och ut-gruppsbias stöder vilket av följande?

- ☐ En stark känsla av etnisk identitet är förknippad med positiva attityder till både in-grupps- och ut-gruppsmedlemmar.
- ☐ Barn är mer benägna att föredra in-gruppen, även när en medlem uppvisar negativt beteende.
- ☐ Få barn i mellanbarndomen uppvisar bias mot någon grupp.
- ☐ Lågstatusgrupper tenderar att stödja negativa stereotyper om sin grupp.
- ☐ De flesta barn visar inte förmånlig behandling av in-gruppen framför ut-gruppen.

Totalpoäng: 1

13 Några av framstegen

Några av framstegen i vänskapsrelationer under mellanbarndomen inkluderar

- ☐ mindre betoning på kön, ras och etnicitet.
- ☐ betoning på icke-observerbara egenskaper såsom lojalitet.
- ☐ minskad betoning på prosocialt beteende i vänskapsbyggande.
- ☐ mindre könsstereotyp påverkan på vänskap.
- ☐ större betoning på liknande intressen.

Totalpoäng: 1

14 Tolvårige Rennie tror

Tolvårige Rennie tror att ansträngning och övning är nyckeln till akademisk framgång. Han är mer intresserad av att bli bra på nya uppgifter än att visa hur "smart" han är. En utvecklingspsykolog skulle säga att Rennie har en

- ☐ entitetssyn (entity view) på intelligens och en bemästringsmålsorientering.
- ☐ inkrementell (incremental) syn på intelligens och en prestationsmålsorientering (mastery goal orientation).
- ☐ entitetssyn (entity view) på intelligens och en prestationsmålsorientering (mastery goal orientation).
- ☐ inkrementell (incremental) syn på intelligens och en utmaningsundvikande orientering.
- ☐ inkrementell syn på intelligens och en bemästringsmålsorientering (mastery goal orientation).

Totalpoäng: 1

15 Vilket påstående om

Vilket påstående om skolengagemang är mest korrekt?

- ☐ Elever som utmärker sig i ett område av skolengagemang lyckas vanligtvis i skolan.
- ☐ Kognitivt och emotionellt engagemang är de bästa prediktorerna för skolframgång.
- ☐ Framgång i skolan innefattar vanligtvis flera komponenter av skolengagemang.
- ☐ Kognitivt engagemang är en följd av beteendemässigt och emotionellt engagemang.
- ☐ Kognitivt engagemang är viktigare än emotionellt engagemang för skolframgång.

Totalpoäng: 1

16 Fjortonåriga Emma oroar

Fjortonåriga Emma oroar sig ständigt för att andra tittar på henne och bedömer hennes frisyra. Ett sådant tänkande har kallats

- ☐ narcissism.
- ☐ introspektion.
- ☐ inbillad publik.
- ☐ självupptagenhet.
- ☐ personlig fabel.

Totalpoäng: 1

17 Lisa sitter ofta

Lisa sitter ofta vid samma bord i matsalen med fyra andra flickor, som alla har liknande klädstil, intressen och akademiska prestationer. Lisa är del av en

- ☐ "crowd"
- ☐ klubb.
- ☐ "click"
- ☐ grupp
- ☐ klass.

Totalpoäng: 1

18 Mildred säger: "Min

Mildred säger: "Min pappa och jag bråkade alltid – han uppskattade aldrig hur mycket jag gjorde för honom. Jag minns en gång när jag bakade en tårta åt honom helt själv på hans födelsedag – han verkade inte uppskatta det så mycket som jag hoppats. Jag tänker alltid på den dagen. Jag kan inte sluta reflektera över hur han behandlade mig när jag var ung." Enligt Adult Attachment Interview skulle Mildred sannolikt kategoriseras som att ha en _____ anknytning.

- ☐ undvikande
- ☐ autonom
- ☐ avfärdande
- ☐ upptagen
- ☐ desorganiserad

Totalpoäng: 1

19 Relationer mellan ungdomar

Relationer mellan ungdomar och syskon erbjuder en unik väg till stöd för ungdomar av alla följande skäl utom att

- ☐ äldre syskon tenderar att släppa sin auktoritet över yngre syskon när de växer och mognar.
- ☐ äldre syskon börjar betraktas som föräldrafigurer när yngre syskon går in i adolescensen.
- ☐ bandet mellan syskon sannolikt är starkare på grund av antalet delade erfarenheter.
- ☐ kvaliteten i ungdomens syskonrelation predicerar framtida romantiska relationer.
- ☐ till skillnad från vänskaper är syskonrelationer obligatoriska till sin natur, så relationen tar aldrig slut.

Totalpoäng: 1

20 Scott och Malcom

Scott och Malcom hamnade i ett fysiskt bråk i skolan. Senare samma kväll gick Scott in på sociala medier och började lägga upp otrevliga texter om Malcom på en social mediasida som de båda använder. Scott ägnar sig åt

- ☐ fysisk aggression.
- ☐ verbal aggression.
- ☐ nätmobbning.
- ☐ relationell aggression.
- ☐ interdependent aggression.

Totalpoäng: 1

21 Vad omger och

Vad omger och skyddar neuroner samt påverkar kommunikationen mellan neuroner genom att hjälpa till vid bildandet och förstärkningen av synapser?

- ☐ Cellkroppar
- ☐ Myelin
- ☐ Gliaceller
- ☐ Undertryckta neuroner
- ☐ Dendriter

Totalpoäng: 1

22 Tillbakabildning av av

Tillbakabildning av av överflödiga neuronala kopplingar kallas

- ☐ synaptogenes
- ☐ neurogenes
- ☐ migration
- ☐ myelinisering
- ☐ synapsbeskrining (synaptic pruning)

Totalpoäng: 1

23 Det _____ perspektivet

Det _____ perspektivet hävdar att spädbarn har större medfödd kognitiv förmåga än Piaget antog.

- ☐ informationsbearbetnings-
- ☐ förväntansbrotts-
- ☐ objektpermanens-
- ☐ nativistiska
- ☐ utvecklingsmässiga

Totalpoäng: 1

24 Vilket påstående beskriver

Vilket påstående beskriver bäst den kulturella kontextens roll i spädbarns kognitiva utveckling?

- ☐ Resultat från studier i en kultur kan utan vidare tillämpas på andra kulturer.
- ☐ Kognitiv utveckling uppmuntras i högre grad i vissa kulturer än i andra.
- ☐ De flesta kognitiva utvecklingsprocesser skiljer sig mellan kulturer, vilket utmanar teorier som Piagets.
- ☐ Kognitiva utvecklingsprocesser kan vara universella. Däremot avgör kulturen i vilken ordning olika milstolpar uppnås.
- ☐ Kognitiva utvecklingsprocesser kan vara universella. Däremot kan det material som utgör barnets miljö skilja sig mellan kulturer.

Totalpoäng: 1

25 Delad uppmärksamhet

Fyndet att "personer som ägnar sig åt delad uppmärksamhet under spädbarnstiden tenderar att prestera bättre på språkinlärningsuppgifter i barndomen" är ett exempel på

- ☐ en kaskad från social kognition.
- ☐ ett informationsbearbetningsperspektiv på kognitiv utveckling.
- ☐ ett utvecklingssystemperspektiv på kognitiv utveckling.
- ☐ ett nativistiskt perspektiv på kognitiv utveckling.
- ☐ tvärkulturell konsistens i social kognition.

Totalpoäng: 1

26 Vilket påstående beskriver

Vilket påstående beskriver bäst informationsbearbetningsperspektivet på kognitiv utveckling?

- ☐ Spädbarn går igenom kvalitativt skilda delstadier av kognitiv utveckling.
- ☐ Spädbarns kognitiva utveckling utvecklas genom processer som involverar uppmärksamhet, inkodning av sensorisk information och minne.
- ☐ Spädbarn föds med flera medfödda kapaciteter som utvecklas genom erfarenhet över tid.
- ☐ Spädbarns kognition utvecklas över tid och kulminerar i utvecklingen av selektiv uppmärksamhet.
- ☐ Spädbarns kognitiva utveckling bestäms till stor del av den sociala och kulturella kontexten.

Totalpoäng: 1

27 Vilken är den

Vilken är den bästa definitionen av habituering i spädbarns kognitiva utveckling?

- ☐ Förändringen i spädbarnets hjärtfrekvens orsakad av nya stimuli
- ☐ Bearbetning av information om ett stimulus och minskad uppmärksamhet på stimulit
- ☐ Spädbarns preferens för obekanta stimuli framför bekanta
- ☐ Responsen på ett nytt stimulus
- ☐ Tillståndet där ett spädbarn visar förhöjt intresse för ett stimulus

Totalpoäng: 1

28 Vilket är inte

Vilket är inte ett exempel på kommunikativ anpassning?

- ☐ Att tillgodose ett spädbarns emotionella behov när man pratar med spädbarnet
- ☐ Att använda gester på ett lämpligt sätt när man talar med ett spädbarn
- ☐ Att prata med andra vuxna i närvaro av ett spädbarn
- ☐ Att anpassa ordförrådet när man pratar med ett spädbarn
- ☐ Att tala med ljusare röst när man pratar med ett spädbarn

Totalpoäng: 1

29 Spädbarn börjar jollra

Spädbarn börjar jollra och vokalisera när föräldrar interagerar med dem. Vid ungefär vilken ålder börjar spädbarn producera kanoniska stavelser eller joller?

- ☐ Vanligen mellan 10 och 18 månaders ålder
- ☐ Så tidigt som 6 månader
- ☐ Joller beror främst på kvaliteten i föräldraskapet
- ☐ Även treåringar har svårt att producera ett brett spektrum av stavelser
- ☐ Så tidigt som 12 månader

Totalpoäng: 1

30 Vad skulle du

Vad skulle du rekommendera för att förbättra kvaliteten i interaktioner mellan förälder och spädbarn?

- ☐ Uppmuntra föräldrar att modellera eller spegla spädbarns känslor tillbaka till dem.
- ☐ Säg till föräldrar att undvika att spädbarn vårdas av flera omsorgspersoner under de första månaderna för att säkerställa att spädbarnet knyter an till föräldrarna.
- ☐ Öka antalet timmar spädbarnet tillbringar i högkvalitativ barnomsorg.
- ☐ Lär föräldrar att undvika att skämma bort spädbarn genom att ta upp dem så fort de gråter.
- ☐ Minska antalet timmar spädbarn tillbringar utanför hemmiljön.

Totalpoäng: 1

31 Niche picking

Vad betyder niche-picking?

- ☐ Att olika färdigheter och kunskaper utvecklas i steg
- ☐ Att en individ aktivt söker sig till miljöer som är kompatibla med dennes gener
- ☐ Att föräldrar anpassar sin uppfostran efter barnets förutsättningar
- ☐ Att en individs egenskaper gynnas i en viss miljö

Totalpoäng: 1

32 Tre månader gamla

Tre månader gamla Jessica ler när hennes pappa kommer in i rummet. Denna reaktion är ett tecken på att

- ☐ Jessica har utvecklat självmedvetna känslor.
- ☐ Jessica har utvecklat emotionell diskrimination.
- ☐ Jessica har en trygg anknytning till sin pappa.
- ☐ Jessicas pappa är hennes primära omsorgsperson.
- ☐ Jessica har utvecklat ett socialt leende.

Totalpoäng: 1

33 Vilken strategi kan

Vilken strategi kan barn använda för att lättare komma ihåg en serie siffror eller fakta?

- ☐ Mental organisering
- ☐ Arbetsminnesträning
- ☐ Stroop-uppgift
- ☐ Målplanering
- ☐ Repetition

Totalpoäng: 1

34 Om man tänker

Om man tänker på hierarkisk kategorisering av ord, till exempel ordningen från generell till basal till specifik, vilket skulle räknas som ett ord på specifik nivå?

- ☐ Däggdjur
- ☐ Fjädrar
- ☐ Tukan
- ☐ Flyger
- ☐ Fågel

Totalpoäng: 1

35 Ett 6-årigt barn

Ett 6-årigt barn som besöker en restaurang förväntar sig att en servitör kommer med en meny, beskriver dagens rätter, tar beställningar och sedan serverar mat. Vad speglar denna förståelse?

- ☐ Arbetsminne
- ☐ Avancerade semantiska minnesfärdigheter
- ☐ Konsolidering och exekutiv funktion
- ☐ Skript och semantiskt minne
- ☐ Episodiska minnen

Totalpoäng: 1

36 Aggressivitet och kön

Vilket påstående är sant?

- ☐ Pojkar visar i genomsnitt mer aggressivitet än flickor från och med puberteten men inte tidigare
- ☐ Det finns inga vetenskapliga bevis för könsskillnader i aggressivitet hos barn
- ☐ Pojkar visar i genomsnitt mer aggressivitet än flickor från och med 10-årsåldern men inte tidigare
- ☐ Pojkar visar i genomsnitt mer aggressivitet än flickor från tidiga förskoleår

Totalpoäng: 1**37 Sensitiv period**

Vad menas med en sensitiv period i utvecklingen?

- ☐ En tid då barnet är extra känsligt för emotionell påverkan
- ☐ En period då barnet är extra mottagligt för viss typ av inläring
- ☐ En tid då barnet går igenom stora kroppsliga förändringar
- ☐ En tid då barn ofta byter anknytningsperson

Totalpoäng: 1**38 Emotionell smitta**

Vad menas med emotionell smitta hos spädbarn?

- ☐ Barnet börjar visa empati
- ☐ Barnet härmar rörelser
- ☐ Barnet förstår orsak och verkan
- ☐ Barnet speglar känslor från andra

Totalpoäng: 1**39 Vilka leker?**

Vad är sant om lek?

- ☐ Barn i alla kulturer, samhällen och livsomständigheter leker
- ☐ Barn som tidigt behöver börja arbeta och bidra till försörjningen brukar inte leka
- ☐ I samhällen där lek inte ses som viktigt gör barn andra saker än att leka
- ☐ Alla barn som har möjlighet leker i grupp, men ensamlek förekommer bara i vissa kulturer

Totalpoäng: 1

40 Mobbing och emotionsreglering

Hur hänger förmågan att kontrollera sina känslor (emotionsreglering) samman med mobbing?

- ☐ Svårigheter med att reglera känslor är en riskfaktor för att bli utsatt för mobbing men inte för att mobba
- ☐ Svårigheter med att reglera känslor är en riskfaktor för att mobba och bli utsatt för mobbing
- ☐ Svårigheter med att reglera känslor har inget samband med risken för att mobba eller bli utsatt för mobbing
- ☐ Svårigheter med att reglera känslor är en riskfaktor för att mobba men inte för att bli utsatt för mobbing

Totalpoäng: 1

41 Assimilation enligt Piaget

Vad innebär begreppet assimilation i Piagets teori om kognitiv utveckling?

- ☐ Skapandet av nya scheman för att förstå ny information
- ☐ Nya erfarenheter förstås med hjälp av redan existerande scheman.
- ☐ Förmågan att lösa abstrakta problem genom logiskt tänkande.
- ☐ Barnets förmåga att förstå att objekt fortsätter att existera även när de är utom synhåll.

Totalpoäng: 1

42 Theory of Mind

Vid vilken ålder börjar barn typiskt utveckla förmågan att förstå att andra kan ha falska föreställningar?

- ☐ Ungefär vid 4 års ålder
- ☐ Runt 9–12 månader
- ☐ Vid 18 månader
- ☐ I 6–7-årsåldern

Totalpoäng: 1

43 sociodramatisk lek

Sociodramatisk lek (rollek) kan vara viktigt för barn i förskoleåldern eftersom de särskilt lär sig...

- ☐ att utveckla sin motorik
- ☐ att föremål finns kvar även om de inte syns
- ☐ viktiga matematiska färdigheter
- ☐ att uttrycka och förstå känslor

Totalpoäng: 1

44 Klassisk betingning

Hur gamla är barn när de som tidigast kan lära sig genom klassisk betingning?

- ☐ Två månader
- ☐ Sju månader
- ☐ Nyfödda
- ☐ Tio månader

Totalpoäng: 1

45 Faktorn g

I forskning om barns kognitiva utveckling talar man om något som kallas g. Vad är det?

- ☐ Den del av de kognitiva förmågorna som inte förklaras av kulturella och sociala förhållanden
- ☐ Den del av variationen i intelligens som förklaras av genetik
- ☐ Den förmåga som antas vara gemensam för alla kognitivt krävande uppgifter
- ☐ Den del av variationen i intelligens som förklaras av miljö

Totalpoäng: 1

46 Vygotskij

Vad kännetecknar Vygotskij's teori om barns utveckling?

- ☐ Förmågan att lära sig språk antas inte vara genetiskt betingad
- ☐ Sociala och kulturella faktorer tillmäts en liten roll för barns utveckling
- ☐ Människan antas ha en medfödd förmåga att lära sig språk
- ☐ Sociala och kulturella faktorer tillmäts stor vikt för barns utveckling

Totalpoäng: 1

47 Depression

Vilket påstående är FALSKT?

- ☐ Under tonåren ökar risken för att drabbas av depression jämfört med tidigare år
- ☐ Under tonåren har flickor ungefär dubbelt så hög risk som pojkar att drabbas av depression, men hos yngre barn är könsfördelningen ungefär jämn
- ☐ Tonåringar som drabbas av en depression har betydligt högre risk för att drabbas av ytterligare depressiva episoder senare i livet
- ☐ Under tonåren och har flickor ungefär dubbelt så hög risk som pojkar att drabbas av depression. Samma könsfördelning finns hos barn i åldern 6-12 år

Totalpoäng: 1

48 Anknytningens utveckling

- a) Definiera anknytning och förklara även vad "inre arbetsmodeller" innebär med avseende på anknytning
b) Beskriv kortfattat de fyra faserna i anknytningens utveckling och när de brukar uppträda

(8 poäng)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | I_x | | | | | | | Σ |

Ord: 0/600

Totalpoäng: 8